

Rav said, Y.K.N.H.

רב אמר יקנ'ה -

Overview

Rav ruled that when יו"ט occurs on מוצ"ש the order of קידוש והבדלה is as follows; first בורא מאורי האש, followed by the blessing of יו"ט, then the קידוש over the wine, and we conclude with the הבדלה from שבת to יו"ט. We are seemingly missing the ברכה of בשמים which we make on every מוצ"ש.

תוספות comments on the anticipated question:¹

ומה שאין מזכיר בשמים פירש רשב"ם² דטעם בשמים משום איבוד נשמה יתירה³ -

And the רשב"ם explained why רב does not mention the ברכה on בשמים, because the reason we smell בשמים on מוצ"ש is because of the loss of the extra נשמה, which we have on שבת -

וביום טוב נמי איכא נשמה יתירה -

But there is also a נשמה יתירה on יו"ט, so there is no need for the בשמים.

פי' רשב"ם disagrees with the תוספות

וקשה דאס כן במוצאי יום טוב אמאי לא תקינו בשמים⁴ -

And there is a difficulty with this explanation, **for if it is indeed so** (that there is a מוצאי יו"ט on בשמים institute smelling חכמים **so why did not** the חכמים institute smelling בשמים on יו"ט on נשמה יתירה),

תוספות offers his explanation:

לכך נראה דביום טוב ליכא נשמה יתירה⁵ -

Therefore it appears to תוספות that there is no י"ט ושמה יתירה on (שבת only) -

והכא אין מזכיר בשמים משום דשמחת יום טוב ואכילה ושתיה מועיל כמו בשמים⁶ -

And the reason why here (on יו"ט שחל במוצ"ש) he does not mention בשמים is because the joy of יו"ט and the eating and drinking on יו"ט is as effective as בשמים -

ויש טעמים לא נכונים וזה הטעם נכון ועיקר :

And there are other incorrect reasons why there is no בשמים on ש"ש במוצ"ש, but this aforementioned is the correct and main reason.

Summary

¹ See ‘Overview’.

² בד"ה ושמואל at the very end (of the עמוד).

³ The aroma of the **בשמים** is to revive us from the difficulty experienced by the departure of the **נשמה יתירה**.

⁴ We should smell בשמים on מוצאי יו"ט for the departing ושמחה יתירה, as we do on מוצ"ש.

⁵ This explains why there is no בשמים on ט"ו מוצאי יו"ט

⁶ See footnote # 3. The festive holiday spirit removes any anxiety from the missing *ושמה יתירה*.

The reason we do not make a ברכה on בשמים on a שחל במוצ"ש, according to the יו"ט שחל במוצ"ש, is because on יו"ט we also have a נשמה יתירה. However תוספות maintains there is no נשמה יתירה on יו"ט, but the שמחת יו"ט alleviates the loss of the נשמה יתירה.

Thinking it over

According to the רשב"ם, can we say that there are different levels of נשמה יתירה, and thereby answer תוספות question on the רשב"ם?⁷

⁷ See דרך אגדה לר"מ שיף.